

ГОДИШЕН ПРЕГЛЕД НА СИСТЕМАТА ЗА ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА НА ДФ “АДВАНС ИЗТОЧНА ЕВРОПА“ ЗА 2018 Г

Годишният преглед е съставен съгласно чл. 53 от Правилата за оценка и управление на риска на ДФ „Аванс Източна Европа“.

ДФ Адванс Източна Европа разполага с правила за оценка и управление на риска, приети на 18.06.2007г. от Съвета на директорите на УД „КАРОЛ КАПИТАЛ МЕНИДЖМЪНТ“ ЕАД. Правилата са одобрени от Комисията за Финансов Надзор с решение No 807 - ДФ от 27.06.2007г. С оглед на обнародваните през октомври месец 2011г. Закон за дейността на колективните инвестиционни схеми и на другите предприятия за колективно инвестиране и Наредба за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, инвестиционните дружества от затворен тип и управляващите дружества УД „КАРОЛ КАПИТАЛ МЕНИДЖМЪНТ“ ЕАД е изготвило и приело промени в Правилата за управление на риска на ДФ Адванс Източна Европа. Промените са одобрени от Комисията за Финансов Надзор с решение No 513 - ДФ от 31.05.2012г. С промените в Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране през март месец 2015г., УД „КАРОЛ КАПИТАЛ МЕНИДЖМЪНТ“ ЕАД е изготвило и приело промени в Правилата за управление на риска на ДФ „АДВАНС ИЗТОЧНА ЕВРОПА“. Промените са приети от Комисията по Финансов Надзор с решение 299-ДФ/21.04.2015г.

Правилата за управление на риска регламентират политиките и процедурите за идентифициране, измерване, анализ и управление на рисковете, свързани с портфейла на ДФ „АДВАНС ИЗТОЧНА ЕВРОПА“, управляван от УД „Карол Капитал Мениджмънт“ ЕАД (управляващото дружество).

С цел ефективното и интегрирано управление на рисковете в дейността на ДФ Адванс Източна Европа Управляващото дружество разработва и прилага система за управление на риска. Системата позволява ежедневното събиране и обработване на информация, имаща отношение към методите и процесите по оценка и управление на риска. Системата позволява навременно идентифициране на рискови показатели, които надвишават определените от Съвета на Директорите лимити, както и за тяхното докладване пред управителните органи на Управляващото дружеството.

Системата за управление на риска е разработена от отдела по „Управление на риска“ и е съобразена с действащата нормативна уредба, както и с вътрешните модели и методи в УД Карол Капитал Мениджмънт ЕАД по идентификация, оценка и управление на рисковете.

Системата е напълно интегрирана в управленската информационна система на УД Карол Капитал Мениджмънт ЕАД и позволява събирането и обработката на информация от останалите системи, действащи в Управляващото дружеството.

Системата за управление на риска в УД Карол Капитал Мениджмънт ЕАД по отношение дейността на ДФ Адванс Източна Европа представлява съвкупност както от програмните продукти, свързани с управлението на риска, така и от процесите и процедурите по одобрение на системите за оценка и управление на риска, одобрение на алгоритмите за изчисляване на рискови показатели, определяне и одобрение на достатъчно надеждни източници на информация.

I. Процес по одобрение на системата за оценка и управление на риска.

Правилата за управление на риска на ДФ Адванс Източна Европа дефинират ясно организационната структура и нивата на отговорност по отношение на процеса по управление на риска.

Съветът на директорите има следните отговорности по управление на риска:

- ❖ Приема правила за управление на риска и следи за тяхната актуализация.
- ❖ Определя рисковата политика на колективните инвестиционни схеми и клиентски портфейли, които управлява. Тя може да бъде:

- а/консервативна;
  - б/умерено-консервативна;
  - в/умерено-рискова;
  - г/рискова.
- ❖ Контролира рисковите фактори за колективните инвестиционни схеми и клиентски портфейли чрез обсъждане на доклади, внесени от изпълнителния директор и взема решения в границите на своите правомощия.
  - ❖ Извършва периодичен ежегоден преглед на политиките и стратегиите за управление на рисковете.
  - ❖ Взема решения за кадрово, софтуерно и друго осигуряване на дейностите по управление на риска.
  - ❖ Следи за спазването на правилата за управление на риска и участва активно в процеса по управление на риска.

Изпълнителният директор на Управляващото дружество имат следните отговорности по управлението на риска:

- ❖ Организира работата по правилно провеждане на приетата от Съвета на директорите политика по управление на риска.
- ❖ Контролира спазването на приетите лимити.
- ❖ Създава организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск.
- ❖ Следи за съответствие на използваните от съответните служители процедури по измерване, наблюдение и оценка на риска с приетите вътрешно-дружествени документи от Съвета на директорите.
- ❖ Взема решения за кадрово, материално-техническо и методическо осигуряване на дейностите по управление на риска.

Отделът по управление на риска действа независимо от другите звена в управляващото дружество, отчита се пряко пред изпълнителния директор на Управляващото дружество:

- ❖ Разработва и внедрява системата за управление на риска.
- ❖ Изготвя и анализира ежедневните отчети с цел оценка на риска на всяка позиция и на портфейла като цяло, предприема мерки за ограничаване на рисковите експозиции и докладва на изпълнителния директор .
- ❖ Извършва първоначална и текуща проверка на методите за оценка на риска и прави предложение за актуализиране или усъвършенстване на правилата за управление на риска и на лимитите и ги внася за одобрение от Съвета на директорите на управляващото дружество.
- ❖ Контролира входящите данни, необходими за оценка на риска съгласно приложим метод за достоверност и достатъчност
- ❖ Участва в ежедневните процеси по планиране, наблюдение, управление и контрол на рисковете.
- ❖ Изготвя доклади за състоянието на риска и внася същите за разглеждане, обсъждане и приемане от Съвета на директорите.
- ❖ Контролира спазването на установените от Съвета на директорите лимити и уведомява при надвишаване на утвърдените лимити чрез изпълнителния директор.

Процесът на одобрение на методите и системите за оценка на риска е подчинен на логиката на организационната структура, заложенa в правилата по управление на риска на ДФ Адванс Източна Европа. Отделът по управление на риска разработва методите по оценка и управление на отделните видове рискове в дейността на ДФ Адванс Източна Европа. Посочените методи

подлежат на изрично одобрение от Съвета на директорите на УД Карол Капитал Мениджмънт ЕАД.

Действащите към настоящия момент методи по оценка и управление на риска са залегнали в Правилата за управление на риска на ДФ Адванс Източна Европа..

Системата по управление на риска е разработена съгласно одобрените методи за идентификация, оценка и управление на рисковете в дейността на ДФ Адванс Източна Европа. Към всяка отчетна дата звеното по управление на риска извършва проверка на точността на алгоритмите и уместността на показателите по оценка и управление на риска.

II. Точността и пълнотата на данните за позициите, съвместимост, навременност и надеждността на източниците на данни, включително независимостта на информационните източници.

Звеното по управление на риска работи в тясно сътрудничество с останалите отдели в УД Карол Капитал мениджмънт ЕАД, което позволява набирането на точна и навременна информация за позициите в портфейла на Фонда, както и определяне на най-удачните източници на информация.

Информацията относно позициите на Фонда звеното по управление на риска черпи предимно от отдел „Счетоводство“ и отдел „Портфейлен мениджмънт и анализ“. Информацията от отдел „Счетоводство“ се верифицира на няколко нива: от самите служители на отдела, от служителите на отдел „Вътрешен контрол“ към УД Карол Капитал мениджмънт ЕАД, от банката депозитар и не на последно място от фирмата одитор при заверката на годишния финансов отчет на Фонда. Това гарантира високата степен на надеждност и достоверност на информацията, която звеното по управление на риска използва в своите оценки на риска.

В процеса на набиране на данни по отношение на пазарен риск, ликвиден риск, риск от концентрация, кредитен риск и риск от насрещна страна звеното по Управление на риска действа в сътрудничество с отделите: Портфейлен мениджмънт и анализи, Счетоводство и Бек офис. Звеното по управление на риска набира информация от счетоводните отчети на Фонда, от дневниците на сделките за портфейла, дневниците на сделките на акционерите. По отношение набиране на информация за цени на ценни книжа и стойности на индекси се използва информация от официалните бюлетени за съответните пазари, както и от платформите за електронна търговия.

В оценката на операционния риск звеното по управление на риска действа в сътрудничество с отделите: Вътрешен контрол, Системна поддръжка, Продажби и фронт офис с цел навременна идентификация на рискови инциденти и тяхната по-точна оценка.

В процеса на оценка и управление на риска на ДФ Адванс Източна Европа УД Карол Капитал Мениджмънт ЕАД използва общоприети в теорията и практиката показатели и методи. Допусканията за волатилност и корелация, както и оценката за чувствителност към риск се базират и са тясно обвързани с ежедневната оценка на рисковите показатели в дейността на Фонда. Звеното по управление на риска събира информация за отделните видове рискове на ежедневна база и при необходимост дава предложения за определяне на лимити за изложеността към определени рискови фактори.

Системата по управление на риска позволява ежедневното събиране и обработка на информацията по отношение на отделните видове рискове, идентифицирани от Управляващото дружество. Това от своя страна позволява интегриране на анализите и оценките на звеното по управление на риска в ежедневното управление на процесите в дейността на ДФ Адванс Източна Европа.

III. ОБХВАТ НА СИСТЕМАТА ЗА ОЦЕНКА И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ПО ОТНОШЕНИЕ НА ВИДОВЕТЕ РИСКОВЕ В ДЕЙНОСТТА НА ДФ АДВАНС ИЗТОЧНА ЕВРОПА.

Правилата за управление на риска на ДФ Адванс Източна Европа обхващат следните видове рискове:

- Пазарен риск;
- Кредитен риск и риск на насрещната страна;
- Операционен риск (вкл. рискове, свързани с персонала, технологични рискове и рискове на обкръжаващата среда);
- Ликвиден риск;
- Риск от концентрация;

Правилата за управление на риска на ДФ Адванс Източна Европа и процесите по измерване на риска, заложен в тях, обхващат всички съществени аспекти от дейността на Фонда. Обхванати са всички дейности на Фонда, които отделът по управление на риск определя като потенциални източници на риск.

През отчетния период не са идентифицирани нови източници на риск, не са извършвани промени в процесите и системите за оценка и управление на рисковете в дейността на ДФ Адванс Източна Европа.

Системата за оценка и управление на риска позволява набирането и обработката на информация за всеки отделен вид риск в дейността на ДФ Адванс Източна Европа. Системата позволява на Звеното по управление на риска да набира информация и изчислява показателите за оценка на отделните видове рискове на ежедневна база.

1. Оценка и управление на пазарен риск:

а) лихвен риск: Управляващото дружество измерва лихвения риск чрез изчисляването на дюрация. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти.

б) валутен риск: Управляващото дружество измерва валутния риск за всяка валута, различна от лев и евро. Валутният риск се измерва чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото спрямо нетната валутна експозиция.

в) ценови риск: Управляващото дружество измерва ценовия риск, свързан с инвестиции в акции чрез един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

- Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
- β -коефициента към индексите на съответните пазари;
- При невъзможност за прилагане на горните два метода, управляващото дружество използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

Системата за оценка и управление на риска позволява на Звеното по управление на риска да набира информация и изчислява показателите за оценка на пазарния риск в дейността на ДФ Адванс Източна Европа на ежедневна база.

2. Оценка и управление на кредитен риск:

а) контрагентен риск;

б) сетълмънт риск: Управляващото дружество измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от стойността на

управлявания портфейл. Не се включват сделките сключени при условие на сетълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.

в) инвестиционен кредитен риск: управляващото дружество извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на:

- Финансовите отчети на емитента;
- Капиталовата структура на емитента;
- Обезпечението на емисията, в случаите когато емисията е обезпечена;
- Управлението и репутацията на емитента.

Системата за оценка и управление на риска позволява на Звеното по управление на риска да набира информация и изчислява показателите за оценка на кредитния риск в дейността на ДФ Адванс Източна Европа на ежедневна база.

3. Оценка и управление на ликвиден риск:

- контрол върху ликвидността на фонда;
- спазване на правилата, заложиени във вътрешните документи на договорния фонд, както и изискванията за ликвидността, регламентирани във всички законови и подзаконови нормативни актове, касаещи договорния фонд;
- постигане на оптимална диверсификация на инвестиционния портфейл;
- анализ и адекватно управление на паричните потоци;
- планиране на извънредните обстоятелства.

Системата за оценка и управление на риска позволява на Звеното по управление на риска да набира информация и изчислява показателите за оценка на ликвидния риск в дейността на ДФ Адванс Източна Европа на ежедневна база.

4. Оценка и управление на риска от концентрация:

ДФ Адванс Източна Европа съблюдова всички нормативни ограничения, които имат отношение към размера на паричните средства на Фонда, както и към концентрацията на експозициите към определени емитенти или сектори.

Системата за оценка и управление на риска позволява на Звеното по управление на риска да набира информация и изчислява показателите за оценка на риска от концентрация в дейността на ДФ Адванс Източна Европа на ежедневна база.

5. Оценка и управление на оперативния риск:

а) рискове, свързани с персонала: ясно дефиниране на вътрешни правила относно правата и задълженията на служителите, ясно дефинирани вътрешни правила за достъп до информационните системи и бази данни на управляващото дружество, регулярни обучения на персонала, регулярни срещи между отделните звена на управляващото дружество, ежегодни събеседвания и оценка на персонала.

б) технологични рискове: архивиране на информационната система на ДФ "АДВАНС ИЗТОЧНА ЕВРОПА", процедура за възстановяване на работоспособността на информационната система на ДФ "АДВАНС ИЗТОЧНА ЕВРОПА", организация и управление на достъпа на потребителите до информационната система на колективните инвестиционни схеми.

в) рискове на обкръжаващата среда: поддържане на актуална база данни с нормативната регламентация, имаща отношение към дейността на ДФ "АДВАНС ИЗТОЧНА ЕВРОПА", използване на външни консултанти и юридически кантори в случай на необходимост за имплементиране на нормативните изисквания, вземане на

активно участие в публичните обсъждания по отношение планирани промени в нормативната уредба.

г) рискове от физическо вмешателство: профилактика на регулярна база на въведените системи за наблюдение и контрол, разработване на процедура за евакуация на служителите в случаите на непосредствено физическо вмешателство в дейността на ДФ "АДВАНС ИЗТОЧНА ЕВРОПА", Процедура за докладване на инциденти.

Методологията за определяне и изчисляване на посочените показатели е обусловена от вътрешните модели в УД Карол Капитал Мениджмънт и е съобразена със съществуващите практики на фондовата индустрия в България. Звеното по управление на риска извършва проверка за точността на използваните показатели към всяка отчетна дата.

Системата за оценка и управление на риска позволява на Звеното по управление на риска да набира информация за оценка на оперативния риск в дейността на ДФ Адванс Източна Европа на ежедневна база.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

Действащата в УД Карол Капитал Мениджмънт ЕАД система за оценка и управление на риска в дейността на ДФ Адванс Източна Европа е напълно интегрирана в управленската информационна система на Управляващото дружество. Системата позволява своевременното и точна оценка на рисковете, свързани с управлението на Фонда, както и съблюдаването на постановените лимити за размера на експозициите към отделните видове рискове.

12.02.2019 г.

За отдел „Управление на риска“:

(В.Караиванов)